

JENSEN Education College AB

Rektorn vid JENSEN grundskola
sara.hjernberg@jenseneducation.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn av JENSEN grundskola
i Västerås kommun

Tillsyn i JENSEN grundskola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Västerås kommun under Våren 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

JENSEN grundskola besöktes av Skolinspektionen den 24 april 2014 och den 25 april 2014.

Fakta om skolenheten

Jensen grundskola Västerås är en fristående grundskola belägen i Västerås kommun. Huvudman är Jensen Education College AB (org nr 556532-8759). Skolan leds av en tillförordnad rektor och en tillförordnad biträdande rektor. Vid tidpunkten för besöket har skolan 131 elever i fördelat på årskurserna 6 till 8. Skolan startade läsåret 2012/2013.

Skolinspektionen besökte skolan den 30 januari 2013 i en så kallad förstagångstillsyn. I beslut efter förstagångstillsynen förelades huvudmannen att åtgärda brister avseende skolbibliotek, lärarkompetens samt tillgång till studie- och yrkesvägledning (dnr. 36-2012:5354). Huvudmannens åtgärder följdes upp vid besöket i skolan den 24 och 25 april 2014, inom ramen för den regelbundna tillsynen av skolan.

Kunskapsresultat

Årskurs 9

Då det inte har funnits någon årskurs 9 i skolan sedan dess öppnande läsåret 2012/2013, finns det inte några kunskapsresultat för denna årskurs redovisade i Skolverkets nationella statistik (SIRIS).

Årskurs 6

Enligt Skolverkets nationella statistik nådde nästintill 100 procent av eleverna minst kunskapskraven för betyget E i de ämnen de fått undervisning i. Den genomsnittliga betygspoängen var som högst i ämnena musik och engelska, och som lägst i idrott och hälsa samt teknik.

Helhetsbedömning

Tillsynen av Jensen grundskola Västerås visar att skolan arbetar på ett målinriktat sätt för att ge eleverna möjligheter att nå målen för utbildningen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt. Skolans elever når enligt den statistik som finns goda kunskapsresultat, och de flesta eleverna menar att skolan har en trygg skolmiljö. Tillsynen visar dock att Jensen grundskola Västerås behöver vidta en rad åtgärder för att utbildningen i skolan ska motsvara de krav som ställs i de författningar som reglerar skolan.

I arbetet med att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever behöver rektorn se till att personalen i skolan anmäler till henne när elever anser sig ha blivit kränkta, och att denna anmälan sedan förmedlas vidare till utbildningens huvudman. Flera elever menar att det händer att eleverna tilltalar varandra på nedsättande och kränkande sätt, något som också uppmärksammas i skolans likabehandlingsplan. Mot bakgrund av resultaten som kommit fram i de kartläggningar av trygghet som skolan gör, görs sedan insatser för att förebygga kränkande behandling. Ofta ansvarar klassernas coacher för detta arbete, men vid något enskilt tillfälle har även skolans kurator och skolsköterska deltagit i detta arbete.

Rektorn behöver också se till att samtliga elever erbjuds en skolmiljö som präglas av studiero. Elever menar att de i flera fall lär sig mycket av sina lärare, men såväl lärare som elever vittnar också om att lektionerna kan vara stökiga och Skolinspektionen bedömer därför att skolan behöver utveckla sitt arbete för att skapa en god arbetsmiljö för samtliga elever.

Skolinspektionen bedömer att skolan har rutiner för arbetet med att utreda elevers behov av särskilt stöd, men i några fall har specialpedagogens utredningar dragit ut på tiden, och inte gjorts skyndsamt, som det anges i skollagen. Detta beror enligt den tillförordnade skolledningen på svårigheterna att få eleverna och specialpedagogen att träffas, då specialpedagogens tjänst innebär att denne endast är i skolan i begränsad omfattning.

Skolinspektionen bedömer också att skolan behöver se till att ge eleverna tillgång till ett skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet. Detta påtalades redan vid Skolinspektionens förstagångstillsyn vid skolan och bristen var därför föremål för uppföljning vid den tillsyn som nu är aktuell. Huvudmannens åtgärder för att avhjälpa bristen har således inte varit tillräckliga.

Jensen grundskola Västerås visar goda kunskapsresultat, där de allra flesta elever bedöms nå minst betyget E. Detta beror enligt lärarna på att skolan sätter upp tydliga mål för eleverna, att lärarna följer upp dessa mål och jobbar för att motivera eleverna att nå så högt de kan. Skolinspektionen bedömer dock att

skolans lärare behöver samordna undervisningen i större ämnesområden i högre utsträckning än vad som görs vid tillfället för tillsynen.

Slutligen bedömer Skolinspektionen att skolan behöver se till att utbildningen är kostnadsfri, så att alla elever kan delta i olika aktiviteter, oberoende om elevens vårdnadshavare har bidragit till kostnaden för aktiviteten eller inte.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) JENSEN Education College AB att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 25 augusti 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

JENSEN Education College AB måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Se till att samordna undervisningen i olika ämnesområden.

Motivering

I läroplanen anges att lärarna ska samverka med andra lärare för att nå utbildningsmålen, och det anges även att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisning i olika ämnesområden samordnas. I Skolverkets allmänna råd om planering och genomförande av undervisningen (SKOLFS 2011:149) anges att rektorn bör utveckla former för samverkan och kunskapsutbyte mellan lärarna.

Utredningen visar att lärarna behöver samordna undervisningen i olika ämnesområden. Av intervju med såväl den tillförordnande skolledningen, lärare och elever framgår att undervisningen inte samordnas i olika ämnesområden i tillräcklig utsträckning. Skolinspektionen ges exempel på några enskilda tillfällen då lärare samverkar, men det är mer på enskilda lärares initiativ än utifrån någon struktur eller systematik. I intervju med lärare uttrycks att skolan har haft en stor omsättning på lärare, vilket har försvårat möjligheterna till planering av samverkan.

Skolinspektionen konstaterar att det finns brister i samordningen av undervisningen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Jensen Education College AB föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

Lgr 11, 2.2 Kunskaper, Riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar

Trygghet och studiero

Bedömning

JENSEN Education College AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.
- Se till att lärare anmäler till rektorn när en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling och att rektorn när denne har fått kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling anmäler detta till huvudmannen.
- Se till att skolans plan mot kränkande behandling omfattar en redogörelse för hur föregående års åtgärder för att förebygga kränkande behandling genomförts.

Motivering

Studiero

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.

Utredningen visar att skolmiljön i Jensen grundskola Västerås inte präglas av studiero för alla elever. I intervjuer uttrycker såväl elever, lärare och den tillförordnade skolledningen att det finns klasser där arbetsmiljön kan vara stökig. Flera elever menar att det är skillnad mellan lärare i hur väl de lyckas skapa studiero under lektionerna, vissa lektioner kan vara stökiga medan andra inte är det. Enligt några elever innebär detta att de ibland inte får tillräcklig arbetsro för att kunna arbeta med sitt skolarbete på lektionerna, utan måste göra detta hemifrån. Den tillförordnade skolledningen menar att man i sin uppföljning av verksamheten har sett att det i vissa klasser kan vara stökigt, och man beskriver också att man har genomfört vissa åtgärder för att komma tillrätta med problemen. Utredningen visar dock att skolan behöver vidta ytterligare åtgärder så att samtliga elever kan erbjudas en skolmiljö som präglas av lärande och utveckling.

Anmälan om kränkande behandling till rektor och huvudman

Enligt skollagen är lärare och annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till rektorn. Vidare ska en rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäla detta till huvudmannen.

I Skolverkets allmänna råd om arbetet mot diskriminering och kränkande behandling (SKOLFS 2012:10) anges att huvudmannen bör ha system och upprätta rutiner för hur en anmälan om trakasserier eller kränkande behandling ska göras så att den kommer såväl rektorn som huvudmannen till del.

Utredningen visar att rektorn inte får anmälningar av lärarna vid samtliga fall då en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, och att rektorn, trots kännedom om att en elev har ansett sig bli utsatt för kränkande behandling, inte anmäler det till huvudmannen. I intervjuer med den tillförordnade skolledningen och lärare framkommer att det finns bristande strukturer kring hur anmälan ska göras till rektorn, och att man som lärare inte alltid anmäler till rektorn då man får reda på att en elev känner sig kränkt. Eftersom det är rektorn som meddelar anmälningar om kränkningar till huvudmannen, nås inte heller huvudmannen av samtliga ärenden då en elev anser sig ha blivit utsatt för en kränkning.

Plan mot kränkande behandling

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skolinspektionen har tagit del av Jensen grundskola Västerås plan mot kränkande behandling för 2014 som i stort uppfyller författningarnas krav. Planen saknar dock en redogörelse av genomförda åtgärder som gjordes under föregående läsår.

Utredningen visar sammanfattningsvis att det finns brister i arbetet med att skapa studiero och att motverka kränkande behandling av elever. Utbildningen uppfyller därmed inte författningarnas krav och Jensen Education College AB föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

6 kap. 8 och 10 §§ samt 5 kap. 3 § skollagen

Särskilt stöd**Bedömning**

JENSEN Education College AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att behovet av särskilt stöd utreds skyndsamt.
- Se till att rektorn fattar beslut om anpassad studiegång.

Motivering*Skyndsamt utredning*

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, så ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 287) anges att det är viktigt att skolan inte väntar för länge med att utreda en elevs eventuella behov av särskilt stöd.

Utredningen visar att elevers behov av särskilt stöd inte alltid utreds skyndsamt. Av betygskatalogerna som upprättats framgår att elever har tilldelats ett icke godkänt betyg, F, vid slutet av höstterminen 2013. Några av dessa elever har vid tillfället för Skolinspektionens tillsyn (det vill säga den 24 och 25 april 2014) inte ett åtgärdsprogram kopplat till sig. I intervju med den tillförordnade skolledningen framkommer att detta inte beror på att skolan i utredningen av elevernas behov av särskilt stöd har kommit fram till att särskilt stöd inte behövs, utan att rektorn inte har sett till att specialpedagogen har utrett eleverna skyndsamt. Den tillförordnade skolledningen uppger att utredningarna dragit ut på tiden på grund av att eleverna inte har varit tillgängliga den tid då specialpedagogen är i skolan.

Beslut om anpassad studiegång

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut om särskilt stöd innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång).

Utredningen visar att rektorn inte fattar beslut om anpassad studiegång. I intervjun uppger den tillförordnade skolledningen att det finns någon elev i skolan som har anpassad studiegång, det vill säga, avviker från den timplan, de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen. Det framgår dock inte, i något beslut eller åtgärdsprogram för eleven, att eleven har anpassad studiegång. Det framgår inte heller hur denna anpassning ska göras när det gäller

undervisningstiden i de olika ämnena eller vilka ämnen som berörs av den anpassade studiegången.

Utredningen visar att det finns brister i arbetet med särskilt stöd. Utbildningen uppfyller därmed inte författningarnas krav och Jensen Education College AB föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

3 kap. 8 och 12 §§ skollagen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

JENSEN Education College AB måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Se till att utbildningen är kostnadsfri.

Motivering

Av skollagen framgår att utbildningen i förskoleklassen och grundskolan ska vara avgiftsfri. Rätten till en likvärdig utbildning av hög kvalitet får aldrig vara beroende av en enskild persons ekonomiska förutsättningar.

Det får dock förekomma enstaka inslag som kan medföra en obetydlig kostnad för eleverna. I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 375) anges att det inte är förbjudet att låta kostnader för skolresor, utflykter eller liknande aktiviteter ersättas av vårdnadshavare på frivillig väg, men att sådana aktiviteter ska vara öppna för alla elever, oavsett om en elevs vårdnadshavare väljer att betala eller inte. Det är inte godtagbart att skolan erbjuder en kostnadsfri alternativ verksamhet för elever vars vårdnadshavare inte vill betala dessa aktiviteter. Är den kostnadsbelagda aktiviteten att betrakta som en del av utbildningen ska alla elever få delta.

Av utredningen framgår att det finns inslag i utbildningen på Jensen grundskola Västerås som inte är kostnadsfria. Eleverna uppger i intervjuerna att skolan har arrangerat en friluftsdag under 2014 med bland annat skridskoåkning och bollspelsturning. Vid sidan av detta anordnar skolans ideella förening, Skol-IF, en resa till Romme Alpin för sina medlemmar, där eleverna behöver betala för bussresa samt hyra och skidutrustning, en kostnad på cirka 300-400 kronor. Av utredningen framgår att lärare i skolan är delaktiga i planeringen av resan, informationen om resan går via skolans intranät och dessutom följer lärare med eleverna på resan. Rektorn har vid faktakontrollen av det preliminära beslutet inkommit med uppgifter om att de elever som deltar i skidresan tar

ledigt från undervisningen. Trots detta bedömer Skolinspektionen att övriga omständigheter gör att resan har en stark koppling till utbildningen i skolan, vilket innebär att eventuella bidrag till resan ska framstå som frivilliga, samt att alla berörda elever får följa med på resan oavsett om vårdnadshavaren har ersatt kostnaden för resan och skidorna eller inte.

Skolinspektionen bedömer vidare att den totala kostnaden för skidresan inte kan betraktas som en obetydlig kostnad. Att skidresan är ett frivilligt alternativ och att eleverna har andra kostnadsfria alternativ att välja bland förändrar inte bedömningen, då elevernas valfrihet inte ska handla om att välja mellan avgiftsbelagda och kostnadsfria alternativ.

Utredningen visar att det finns brister avseende en avgiftsfri utbildning. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Jensen Education College AB föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

10 kap. 10-11 §§ skollagen

Omfattning och resurstillgång

Bedömning

JENSEN Education College AB måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning och resurstillgång.

- Se till att eleverna har tillgång till skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

Motivering

I skollagen anges att för utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. Elever i grundskolan ska ha tillgång till skolbibliotek. Regeringen har i propositionen 2009/10:165 beskrivit att "med skolbibliotek brukar vanligtvis avses en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande".

Av utredningen framgår att eleverna i Jensen grundskola Västerås inte har tillgång till skolbibliotek. Skolinspektionens verksamhetsbesök och intervjuer med lärare och elever visar att det i skolans lokaler inte inryms ett fysiskt bibliotek.

Eleverna uppger i intervjuerna att man ibland besöker stadsbiblioteket för att låna böcker till den fria läsning som samtliga klasser i skolan gör under lektionstid några dagar i veckan. Detta kan ske på såväl skoltid som på elevernas fritid. Av intervjuerna med lärarna och den tillförordnade skolledningen framgår att samarbetet med stadsbiblioteket inte organiserat. Därutöver har eleverna tillgång till ett digitalt bibliotek som enligt rektorn innehåller cirka 4000 skönlitterära titlar.

I beslut (dnr. 36-2012:5354) om förstagångstillsyn av Jensen grundskola Västerås förelades huvudmannen att se till att ge eleverna tillgång till skolbibliotek. Huvudmannen för Jensen grundskola Västerås har i sitt svar till Skolinspektionen (2013-10-23) hänvisat till en plan och att "I vår plan kommer det på enheten att finnas både faktaböcker samt skönlitteratur (...)". Vid Skolinspektionens besök vid skolan den 24 och 25 april 2014 framgick dock inte hur detta arbete skulle fortskrida.

Sammanfattningsvis visar utredningen att skolan saknar tillgång till ett skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Jensen Education College AB föreläggs därför att åtgärda bristerna.

Författning

2 kap. 35-36 §§

Huvudmannaskap och godkännande

Bedömning

JENSEN Education College AB måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Huvudmannaskap och godkännande.

- Se till att samtliga lärare som undervisar skolans elever är anställda av huvudmannen.

Motivering

Enligt skollagen får enskilda efter ansökan godkännas som huvudmän för grundskola. Godkännande ska lämnas om den enskilde har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen. Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen. Enligt 23 kap. i skollagen om entreprenad och samverkan, eller i övrigt i skollagen, medges inte möjlighet att överlämna undervisning till en annan huvudman på annat sätt än vad som följer i dessa bestämmelser.

Utredningen visar att det i skolan finns lärare som bedriver undervisning och som inte är anställda av huvudmannen. Huvudmannen för Jensen grundskola Västerås har ett godkännande som huvudman för utbildningen vid skolan. Detta innebär att huvudmannen själv ska bedriva utbildningen vid skolan. I samtal med den tillförordnade skolledningen framkommer att eleverna i skolan får undervisning i musik i den kommunala kulturskolan. Lärarna som undervisar är inte anställda av huvudmannen Jensen Education College AB, utan av en kommunal huvudman.

Utredningen visar att det finns brister i hur Jensen Education College AB genomför utbildningen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 5 och 8 §§ samt 23 kap. 3 § skollagen.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Jens Pettersson.

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Beslutsfattare

Jens Pettersson
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.